

NARCÍS COMADIRA, «Setmana Santa», diari Ara, 23 de març de 2013.

Doncs sí, fa quatre dies que escrivia en aquest paper sobre el Dimecres de Cendra i ara ja som a les portes de Setmana Santa. Demà és Diumenge de Rams, dimecres la lluna farà el ple, la lluna de nissan dels jueus, que és la que ho mana tot; dijous serà Dijous Sant; l'endemà, Divendres Sant, i diumenge serà Pasqua. És a dir, entre demà i diumenge vinent transcorre això que en diem Setmana Santa, que ara els usos moderns han reduït a tres o quatre dies.

Però malgrat tot, malgrat les retallades de santedat que ha sofert la setmana, l'aire em porta la mateixa olor de llores florits, la mateixa bafarada dels violers marejadors, apilonats en gerros als peus dels monuments. Estic parlant dels monuments que es fan a les esglésies per reservar les hòsties consagrades fins l'endemà. I és que el Divendres Sant no se celebra l'eucaristia i, per tant, no es consagra, però els fidels bé han de tenir l'opció de combregar: el monument és la manera de posar en evidència aquesta

reserva. Quan jo era petit, i jove, és a dir, fa més de tres-cents anys, les esglésies rivalitzaven per veure qui feia el monument més sumptuós, amb més flors, amb més palmons, amb més ciris. I la gent, l'espriuana bona gent, feia allò que se'n deia «visitar monuments». Mudats, anàvem de la catedral a Sant Feliu, de Sant Feliu al Carme, del Carme a les Beates, de les Beates al Sagrat Cor, del Sagrat Cor a les Adoratrius. Després, a l'Hospital i al Mercadal. I encara em deixo les Butinyanes i les Vetlladores, les Caputxines i les Esclaves i... Quants n'heu fet?, deia la tia Carmen. Arribàvem lassats a casa. Sort que ens esperaven aquells brunyols que havíem fregit el dia abans amb gran cura. Ara, la pastositat dels brunyols se'm barreja amb la bafarada dels violers: vaja, ja tornem a ser a Setmana Santa!

El Diumenge de Rams havíem beneït els palmons i les palmes. Els nens, el palmó. Les nenes, la palma. Hi havia qui penjava a palmes i palmons tot de coses ensucrades i de coloraines. A casa era considerat una cosa d'un mal gust imperdonable. Només un llaç era permès, sobretot a les palmes. El dijous, al matí, a la catedral, el senyor bisbe consagrava els sants olis i rentava els peus a dotze vellets

de les Germanetes dels Pobres. El Divendres Sant era el dia de la processó. En algunes parròquies mataven jueus. Es tractava de fer soroll amb unes matraques o de donar cops als bancs amb un pal. No recordo haver-hi anat mai. Però els jueus eren molt dolents perquè havien matat Nostre Senyor. Era l'únic soroll permès. A casa ni ens deixaven obrir el piano. Sort que al vespre hi havia el gran espectacle de la processó. En la meva infantesa franquista la processó va ser molt potenciada. Es va convertir en un acte social molt ben vist. Es van crear confraries noves, amb capes onejants sobre les vestes, i es van fer passos nous. Suposo que era considerada una cosa de cohesió espanyola. Com també ho era que les senyores fines de Girona portessin *peineta* sota la mantellina per anar als oficis.

I l'endemà, de cop, les campanes començaven a tritllejar. Nostre Senyor havia ressuscitat: era el Dissabte de Glòria. Els cines estrenaven les noves pel·lícules i les ràdios tornaven als ballables habituals després d'uns dies de música clàssica i de retransmissions de sermons de les set paraules i processons andaluses. I per Pasqua, ofici a la catedral, i xai de llet rostit amb patates tendres. I la mona,

esclar, tal com el Diumenge de Rams havia sigut el dia del tortell. I això era Setmana Santa, al meu poble, fa uns tres segles, quan jo era petit.

I no sé pas per què els explico totes aquestes coses, potser per estalviar-me de parlar de la falta de sentit de la nostra vida col·lectiva. Però l'altre dia vaig veure uns violers blancs en una floristeria i, de cop, a la manera proustiana, em va venir tota la Setmana Santa antiga al cap, i una mica també al cor. Jo crec que hem perdut el sentit dels rituals col·lectius (bé, només s'han conservat al camp del Barça i a les manis sobiranistes). Demà és Diumenge de Rams i amb un ram de llorer i un ram d'olivera, cada any amb menys palmons, que són molt cars, anirem a rebre el Messies, que entrarà al nostre Jerusalem local i personal. El victorejarem, cridarem «Hosanna!, hosanna!», i divendres el matarem tan tranquils. Bé, primer l'imputarem, només faltaria! Jo, tota la setmana em miraré la lluna com fa el ple i com va minvant i sentiré l'olor dolcenc dels llorers florits i la bafarada dels violers, i seré un segle més vell.